Milletlerarası Ticaret Odasının Kabul Ettiği Uluslararası Çeşitli Teslim Şekilleri

Derleyen: İlker PARASIZ
Prof.Dr.
Uludağ Üni.İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi BURSA

Uluslararası ticari işemler ithalatçıyla ihracatçı arasında bir sözleşmenin yapılmasıyla başlar. Bu konuda oluşan teamüle göre bir tarafın ileri sürdüğü koşulları diğer tarafın yazılı olarak kabul etmesi durumunda alıcıyla satıcı arasında bir sözleşme yapılmış olur. Yapılan sözleşmelerde tarafların yükümlülükleri ve haklarının kesin olarak belirlenmesi gerekir. Özellikle malların bir ülkeden diğerine taşınmasında tarafların sorumlulukları ve bunların yerine getirilmediği takdirde ortaya çıkacak sorunların zararların, risklerin nasıl kötüleşeceği, taşıma sırasında mallara gelebilecek zarar ve ziyanların hangi taraf üzerinde kalacağı açık ve seçik olarak belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca doğacak hukuksal sorunların nasıl çözüleceğinin bilinmesi gerekir.

Yukarıda kısaca açıkladığımız hususların uluslararasında bir standarta bağlanmasının önemi açıktır. İşte bu amaçla Milletlerarası Ticaret Odası (MTO) bu gereksinimleri karşılamak için INCOTERMS (International Contract Terms: 1. Uluslararası Sözleşme Terimleri) leri 1953 yılında ortaya koymuştur. Bu terimler 1967, 1976 ve 1980 yıllarında yapılan çeşitli ek ve değişikliklerde süregelmektedir. MTO, tarafsız bir kurallar alemetini ortaya koymuş ve birçok ülkedeki MTO birimleri ve bankalar birliği aracılığıyla çeşitli ülkelerce tanınması sağlanmaktadır.

VARIOUS FORMS OF DELIVERY ACCEPTED AND CODED BY INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE

An International business transaction is initiated when an exporter and importer reached an agreement, According to a tradition in this area, a business contract is assumed finalized upon acceptance of conditions by one side, which are proposed by the other in a business letter. A bussiness contract is to stipulate rights and liabilities of both sides. It should also show clearly, how to compensate the opposite party if these liabilities are not met as well as which party has to cover for possible damages which may occur during transportation. Additionally, means of the solution for legal disputes should also be agreed upon between the two parties.

1.ULUSLARARASI TİCARETTE ÇEŞİTLİ TESLİM ŞEKİLLERİ (Fabrikada, Değirmende, Tarımsal İşletmede, Mağazada, vb.)

1.1.Ticari İşletmede Teslim

1.1.1. MTO'nun Alıcı ve Satıcı İçin Koyduğu Yükümlülükler.

1.1.1.1. Satıcının Yükümlülükleri

- Satış sözleşmesinin koşullarına uygun biçimde malları teslim etmek ve sözleşme gerektiriyorsa bunu belgelemek.
- Malı, sözleşme ile saptanan zamanda ve yerde veya sözkonuşu mallar için alışılmış teslim yerinde alıcı tarafından sağlanan taşıma aracına yüklenmek üzere alıcının emrine vermek.
- Alıcının malı teslim alabilmesi için malın ambalajlanması gerekiyorsa, gideri kendisine ait olmak üzere malı ambalajlatmak.
- Malın ne zaman emrine hazır bulundurulacağını, alıcıya uygun bir süre içinde, bildirmek.
- Malın alıcının emrine hazır bulundurulması için gerekli olan (ölçme tartı, sayım ve kalite kontrolü gibi) yoklama giderlerini yüklenmek.
- Malın sözleşmede saptanan süre içinde alıcının emrine hazır bulundurulduğu ana kadar mala ait tüm rizikolarla giderleri, malın sözleşme konusu mal olduğu işaretlenmek, ayrı konmak veya başka bir şekilde ayrımı yapılmış olmak koşuluyla yüklenmek.
- Alıcı istemde bulunduğu taktirde, gider ve rizikoları alıcıya ait olmak üzere, malın sevk ve/veya menşe ülkesince verilen ve malın ihraç ve/veya ithali (ve gerekiyorsa başka bir devletin topraklarından transit olarak geçmesi) için gerekli belgelerin sağlanmasında alıcıya her türlü yardımı yapmak.

1.1.1.2. Alıcının Yükümlülükleri

- Satıcı tarafından emrine hazır bulundurulan malı sözleşmede saptanan zaman ve yerde teslim almak ve sözleşmede belirtildiği şekilde mal bedelini ödemek.
- Malın sözleşmede saptanan zamanda, emrine hazır bulundurulduğu andan itibaren, mala ait tüm riziko ve giderleri, malın sözleşme konusu mal olduğu kesin olarak işaretlenmek, ayrı konmak veya başka bir şekilde ayrımı yapılmış olmak koşuluyla yüklenmek.